

जलसेवा Bulletin

Enabling efficient water management
कार्यक्षम जलव्यवस्थापनासाठी

Volume : III Issue : 4

August 2013

• Editor •
T. N. Munde

• Executive Editor •
Sharad Dabhadkar

• Editorial Board •

Mrs. Purnima Desai
Mrs. Dhanashree Limaye

Mr. Prashant Kadam
Mr. Avinash Patil

Our Vision

Transform WRD into modern & service driven department through
Information & Communication Technology

संपादकीय

ई-जलसेवा प्रकल्पाबद्दल आता सर्वांमध्ये जागरूकता निर्माण झाली असून मास्टर ट्रेनर्सच्या प्रशिक्षणामुळे मोठ्या प्रमाणात प्रकल्पाची माहिती प्रणालीमध्ये भरण्यात येत आहे ही निश्चितच समाधानाची व उत्साहवर्धक बाब आहे. विशेषतः प्रणालीत माहिती भरण्यामध्ये विदर्भ विकास महामंडळ अग्रेसर आहे. त्यांचे विशेष अभिनंदन!

सिंचन व्यवस्थापनासंबंधी मोड्यूलस विकसनाचे काम जोमाने सुरू असून लवकरच उपलब्ध करून देण्यात येणार आहेत. जीआयएस तंत्रज्ञानाचा ई-जलसेवामध्ये वापर करण्याबाबत विचार विनिमय सुरू असून त्याबाबतची माहिती देणारा लेख या अंकात समाविष्ट करित आहोत. यापुढे आपणांस झिंब्रा मेल वापरावयाचा असून त्याबाबतच्या सूचना यापूर्वीच पाठविण्यात आल्या आहेत. लॅन नेटवर्किंगचे काम अंतिम टप्प्यात असून बीएसएनएलमार्फत व्हीपीएन ब्रॉडबँड सेवा पुरविण्याच्या दृष्टीने कार्यवाही चालू आहे. कृपया सर्वांनी त्यांना सहकार्य करावे. यापूर्वी सूचविल्याप्रमाणे प्रकल्पाची माहिती भरण्यासाठी पावसाळ्यातील कालावधीचा वापर करता येईल. लॅपटॉपचे अपग्रेडेशन ७५% पूर्ण झाले असून मोडेम घेण्यास यापूर्वीच शासनाने परवानगी दिली आहे.

यापुढील काळात आपणांस तांत्रिक कामकाज ई-जलसेवा प्रणालीतील मोड्यूलस मार्फत करावयाचे असून प्रादेशिक व मंडळ स्तरावरील पथकांना याबाबत अधिक सक्रिय होण्याचे आवाहन करतो. आपणा सर्वांना स्वातंत्र्यदिनाच्या हार्दिक शुभेच्छा!

प्रत्यक्ष डेटा भरण्यासाठी वापरावयाच्या संकेत स्थळाचा पत्ता
<https://wrd.maharashtra.gov.in>
सराव किंवा प्रशिक्षणासाठी वापरावयाच्या संकेत स्थळाचा पत्ता
<http://wrdtest.maharashtra.gov.in/portal>
ई-जलसेवा विषयक सर्व प्रकारच्या अडचणींसाठी /सल्ल्यासाठी
सहाय्यता केंद्र संपर्क क्र. : 020-24840393

Application of GIS in e-Jalseva-the way ahead

In e-governance field, new approach for management of data & information for value-added services is practiced with tools like Geographical Information System (GIS). GIS has emerged as powerful tool which has potential to organize complex spatial environment with tabular relationships. The activities involved are developing digital spatial database, using the data sets derived from precise navigation and imaging satellites, digitization of maps and transactional databases.

Specific GIS services could be evolved for customized usage as per the needs of various stakeholders like Water Resources Department involved in planning and e-governance process. In this context, recently a meeting was held with Authorities of Maharashtra Remote Sensing Application Centre (MRASAC) in Koyna Design Circle on 18th July 2013, Pune to explore possibilities of using GIS in e-jalseva. Maharashtra Remote Sensing Application Center (MRSAC) has been providing support, services for GIS application to various line departments in Maharashtra.

Water resources Department has already set up a well equipped remote sensing centre at Remote Sensing and Geo Informatics Division no.1, MERI, Nashik. This division has done good work not only in Maharashtra but in 30 states and set new landmarks which is said to be appreciated by ISRO for its accuracy. Presently, this division has been assigned work of reduction in command area due to urbanization.

Integration of MIS of e-jalseva with GIS may evolve a more useful application. The probable areas where we can explore the use of GIS are listed below.

1. MRSAC has a good repository of data like Cadastral maps of entire state(village and city survey maps), command maps and catchment maps of many WRD projects. These can be readily used by WRD for various purposes like issuance of un-command certificate to farmers.
2. The data can be used for land acquisition and rehabilitation purposes. GIS can be used to identify submerged properties and thus project affected persons. Gut numbers of land in submergence of a project can be found by overlaying submergence maps on cadastral maps.
3. Remote sensing application can be used in measurement of cropped area (crop wise) at the end of every season (kharip, Rabi and Hot weather) in command area of WRD projects. We may be able to find actual area irrigated from WRD projects. This can be linked to measured area in 'tipan' books in e-Jalseva project and validated in initial phase. Later-on manual measurements of cropped area can be minimized. Billing details of Water Cess also can be displayed in future on respective parts of cadastral maps. Cropped area of sugarcane is already being measured by Remote Sensing and Geo Informatics Division no.1, MERI, Nashik.
4. Water storage in reservoir can be found periodically from Water spread area of dam calibrated to water Storage. (pre and post

ई-प्रशासन प्रकल्प व्यवस्थापन कार्यालय

Website : <https://wrd.maharashtra.gov.in>

e-mail : egovpmo@gmail.com

Help Desk. : 020-25440393

Application of GIS in e-Jalseva-the way ahead

continue.....

- monsoon, before and after rotation and as and when required.)
- Flood maps for flood prone areas/cities can be prepared and used for demarcation of flood boundaries along the river. Respective Municipal Corporations of the city will be able to prohibit issuance of building permissions in flood zone. Also, the data from GIS may be used for formulating Emergency Action Plan (EAP) for such cities. Also, land use pattern could be ascertained.
 - Sedimentation survey of reservoirs can be done to find actual water storage. If silt study is carried out using GIS for all WRD projects, total actual water available for irrigation and non-irrigation use can be found. The quota of water allotted for a project and not used fully can be used for other new projects by issuing water availability certificates in accordance with interstate water allocation treaties. Sedimentation survey is presently undertaken for many reservoirs as per demand by Remote Sensing and Geo Informatics Division no.1, MERI, Nashik.
 - Project layout of dams, canals and structures with information (like salient features) can be useful data. Location of quarries, intake wells for LIS schemes, private wells etc. can be mapped on GIS.

ई-जलसेवामधील लेखाविषयक मोड्यूल एम-२४ कार्यान्वित करण्यात आले असून दि. १ ऑगस्ट पासून शासकीय लेखे ऑनलाइन सादर करावयाची आहेत. ह्यासाठी मास्टर ट्रेनर्सचे प्रशिक्षण दि. २२/७/२०१३ ते दि. २४/७/२०१३ या कालावधीत मेटा, नाशिक येथे देण्यात आलेले आहे.

ई-जलसेवा प्रशिक्षण वर्गामध्ये उत्स्फूर्त सहभाग

एम-२४ या लेखाविषयक मोड्यूलचे प्रशिक्षण (दि.२२/७/२०१३ ते २४/७/२०१३)

एम-२६ या मोड्यूलचे मंत्रालयीन अधिकाऱ्यांसाठीचे एकदिवसीय विशेष प्रशिक्षण (दि. ६/७/२०१३)

ई-जलसेवा वार्ता

- Management modules (M18 and M19) will be live in August 2013
- Data entry at VIDC is making good progress.
- Concept papers of Vision 2020 are uploaded in e Jalseva system. Video clip for posting comments on these papers is prepared and uploaded in the knowledge store of the system.
- Application training of modules M24 and M25 completed successfully at META, Nashik
- Zimbra mail e mail solution for all field offices under WRD has been configured by MahaOnline Ltd. All are requested to use these IDs only for official communication.
- HCL Laptop up-gradation to Ubuntu 12.04 is in progress across the state.

- GIS can be used for asset management for demarcation of WRD assets such residential & non-residential buildings.
- It may be possible to monitor physical progress of a project (canal network length etc) after a suitable interval of time. This may help in figuring out irrigation potential created. Important canal structures also could be marked.
- Contour maps if available at 1m interval using GIS (for fixing capacity of reservoir etc.) can save laborious surveys and help in speedier project investigation.
- The images/maps and data in GIS if supplemented by proper data from e-Jalseva may be useful for evolving a suitable Decision Support System in WRD.

There are some limitations/constraints with respect to resources (expertise, cost and time) for using this technology on wide scale, as well. Flood maps can be prepared but it can not be used as real time data since there is some time lag in image capturing (and processing)and results for use. Cadastral maps prepared by MRSAC may need to be validated before its use for WRD. However, it's the need of hour to adopt tools like GIS integrated with MIS in e-jalseva for providing citizen centric services for good governance. For this, Customised value added raster as well as vector GIS services as per Water resources departments need can be evolved.

शासकीय ई-मेल अकाउंट वापरण्याची कार्यपद्धती

जलसंपदा विभागातील सर्व कार्यालयांना महा ऑनलाईन तर्फे ई-मेल सुविधा पुरविण्यात आली आहे. त्यासाठी झिब्रा युजर आयडी यापूर्वीच सर्व कार्यालयांना पाठविण्यात आले आहेत. जलसंपदा विभागाच्या दि. १६/७/२०१३ च्या पत्रान्वये यापुढे सर्व शासकीय पत्रव्यवहार सदर ई-मेल आयडीवरूनच करावा असे शासनाचे निर्देश आहेत. हे युजर आयडी वापरण्यासाठी अॅड्रेसबार मध्ये खालील प्रमाणे टाईप करा. www.mail.wrd.maharashtra.gov.in त्यानंतर User Name च्या चौकटीमध्ये आपणास पुरविण्यात आलेला युजर आयडी टाकावा. पासवर्डच्या रकान्यात wrdmail@123 शब्द टाईप करावा. त्यानंतर नेहमीप्रमाणे ई-मेल पाठवावा किंवा प्राप्त करावा. सदर ई-मेल आयडीसेवा आपल्या संगणकावरील thunderbird किंवा outlook या प्रणालीशी configure करून वापरता येईल.

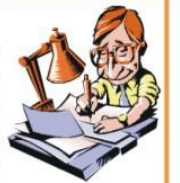
(पत्र दि. १६/७/२०१३) सदर ई-मेल आयडीवरूनच करावा असे शासनाचे निर्देश आहेत. (पत्र दि. १६/७/२०१३) हे युजर आयडी वापरण्यासाठी अॅड्रेसबार मध्ये खालील प्रमाणे टाईप करा. www.mail.wrd.maharashtra.gov.in त्यानंतर User Name च्या चौकटीमध्ये आपणास पुरविण्यात आलेला युजर आयडी टाकावा. पासवर्डच्या रकान्यात wrdmail@123 शब्द टाईप करावा. त्यानंतर नेहमीप्रमाणे ई-मेल पाठवावा किंवा प्राप्त करावा. सदर ई-मेल आयडीसेवा आपल्या संगणकावरील thunderbird किंवा outlook या प्रणालीशी configure करून वापरता येईल.

एम-२६ या मोड्यूलचे मंत्रालयीन अधिकाऱ्यांसाठीचे एकदिवसीय विशेष प्रशिक्षण (दि. ६/७/२०१३)

Be an ICIS e-news author.....

We at ICIS e-news letter offer an opportunity to our readers to contribute articles and be a part of a family of ICIS e-news author. In particular, we will appreciate receiving contributions on articles bearing on innovative approach in e-governance, development and use of software in day to day department activities.

ई-प्रशासन प्रकल्प व्यवस्थापन कार्यालय

Website : <https://wrd.maharashtra.gov.in>

e-mail : egovpmo@gmail.com

Help Desk : 020-25440393